

Omaid og ...

Fortsat fra forsiden

ge med til Danmark. Familien bosatte sig i Stubbekøbing på Lolland, Savan gik i skole, Stubbekøbing var »stille og roligt«, og familien fik danske og udenlandske venner. Hendes dansk er pænt, og det tager hun sin lærer Jeanette for.

Efter 10. klasse kom hun på teknisk skole i Nykøbing Falster for at læse til datamatiker. Hun boede hos sin storebror, der havde lejlighed i Nykøbing Falster, og det var, mens hun boede her, at hun mødte Omaid, der var kommet til Danmark i 2000 og havde søgt asyl.

Den historie, han fortalte de danske myndigheder og siden Savan, var dramatisk. Han blev gift ung og var meget forelsket i sin kone, men konens familie var så meget imod brylluppet, at de forfulgte det unge par og dræbte Omaids kone. Han frygtede for sit eget liv og flygtede ud af Irak til Danmark, hvor han søgte asyl.

Der står ikke i sagens papirer, at Udlændingsservice og Flygtningenævnet ikke tror på historien, men det fremgår indirekte, at de anser forklaringen for tvivlsom. De tillægger ikke faremomentet væsentlig betydning, og derfor fik han afslag på asyl i 2004, men kunne ikke sendes ud, da Danmark ikke havde en hjemsendelsesaftale med Irak. Siden har han været afvist asylansøger og boet i forskellige centre. Da Savan mødte ham nytårsaften 2004, boede han i flygtningelejren Avnstrup på Midtsjælland.

Kys og blomster

I de første måneder holdt det unge par forbindelsen hemmelig. Omaid lånte en bil, og de kørte ture og sad og kyssede i bilen. En dag, da Savan ringede til Omaid, var det en pige, der tog telefonen. Savan blev rasende. Hun besvarede ikke Omaids opkald eller hans sms-beskeder i flere dage. En aften var der så en lille sten, der ramte hendes vindue. Hun hørte godt lyden, men tog sig ikke af det, indtil der kom en sms, hvor der stod: Kig ud ad vinduet.

Hun så ud, og nede på plænen foran vinduet stod Omaid med en kæmpe buket røde og hvide roser.

Hun kunne ikke stå for ham, men han turde ikke aflevere blomsterne af hensyn til hendes far, så han gemte dem i stedet i haven, og næste dag tog hun dem.

»Det er noget af det, jeg godt kan lide ved ham. Han er så romantisk«.

Han var også uskyldig. Pigen, der havde taget telefonen, var kæreste med Omaids ven.

»Det var kun min skyld«, griner Savan.

Da hun flyttede til Nykøbing Falster for at læse på teknisk skole, boede hun hos sin bror, og en dag, hvor hun troede, at han var på arbejde, gik hun og Omaid rundt i Nykøbing. Men hendes bror var ikke på arbejde og opdagede dem.

»Hvorfor har du ikke fortalt det«, sagde hendes bror, da hun kom hjem.

»Jamen, jeg elsker ham«, sagde hun.

Broderen ringede til hendes far, som kom kørende fra Stubbekøbing og var rasende: »Han sagde, at jeg ikke måtte tale med Omaid, for jeg skulle giftes med min fætter, og jeg sagde bare okay, fordi jeg ville have, at han skulle holde op med at være vred«.

Afskrevet

Men Omaid og Savan blev ved med at se hinanden, og Savans mor vidste det godt.

»Hun holdt med mig, men kunne ikke sige så meget. Hun ville også gerne have, at vi skulle stoppe, men jeg sagde til hende: Det kan jeg ikke, for jeg elsker ham så højt«.

Senere flyttede familien til Ringsted. De insisterede på, at Savan flyttede sammen med dem, men hendes far blev også ved med at insistere på, at hun skulle giftes med sin fætter, og Savan og Omaid insisterede i hemmelighed på at ses.

I 2007 tog Omaid hjem til familien for at sige, at han ville forloves med Savan, men faderen sagde nej og holdt på, at Savan skulle giftes med sin fætter. Hun forlovede sig alligevel med Omaid. Det skete 18. august 2007. Savan nævner datoen flere gange som mærkedagen i sit liv.

I begyndelsen af 2008 sagde Savan til sin far, at hun ville giftes med Omaid. Hun fortalte, at hun var gravid.

»Havde jeg ikke sagt, at du skulle gå fra ham«, sagde faderen

»Jo, men jeg kunne ikke. Jeg elsker ham«.

»Du bestemmer selv, men du er ikke min datter længere. Du skal tage dine ting og gå, sagde han, og det var jeg rigtig glad for. Det var det, jeg havde håbet på, siger Savan.

Barn og lejlighed

I oktober 2008 kom drengen Yad til verden på Herlev Hospital. Både før og efter fødslen har ægteparret flyttet fra ven til ven og fra lejlighed til lejlighed. De levede af kontanthjælp, og ved siden af arbejdede Omaid stort.

»Hvad skulle vi ellers gøre? Han var

HÅBEFULD.

Savan har stadig et spinkelt håb om, at hendes mand, Omaid, kan blive familiesammenført med hende, sønnen og deres endnu ufødte barn, når hun fylder 24 år. Foto: Lærke Posselt

nødt til at tjene nogle penge«.

Samtidig havde de truslen om udvisning hængende over deres spæde familieliv. De søgte flere gange om genoptagelse af sagen, og Red Barnet gjorde i et brev til myndighederne opmærksom på børnekonventionen og hensynet til barnets tarv. Parrets sundhedsplejerske forsøgte også at få ministeriet til at ændre holdning i sagen, men det hjalp ikke.

1. december 2009 fik parret og deres lille dreng, så endelig en lejlighed i Ringsted. Før de flyttede, ringede Savan til sin bror.

»Jeg sagde, at vi ikke ville have nogen problemer, og hvis vi fik det, så ville jeg ringe til politiet. Jeg møder min far en gang imellem på gaden, men vi hilser ikke på hinanden, og jeg er ligeglad. Hvis en far tænker mere på sig selv end på sin datter, så er det lige meget. Han skal ikke ødelægge mit liv, for at han selv kan få det godt«, siger Savan, som sidder i sin lille nydelige lejlighed med sin dreng, men uden sin mand: »Min familie har gjort alt for at få os til at gå fra hinanden. Det kunne de ikke, men Danmark kunne godt«.

Brevet til Helle Thorning

I marts i år blev hun ringet op af politiet. Omaid hørte til i Avnstrup, men havde fået lov til at bo i lejligheden. Betjenten ville gerne besøge Savan og Omaid.

»Jeg er ikke hjemme«, sagde Savan. Betjenten spurgte, hvor hendes mand var, men hun sagde, at hun ikke vidste det, selv om hun godt gjorde.

»Der var noget galt«. Betjenten oplyste ifølge Savan, at han havde et brev til Omaid, og Savan sagde, at hun nok skulle give besked. Men hun anede, at politiet var på jagt efter ham, og den lille familie flyttede ind til en ven på Amager. I slutningen af marts ringede politimanden igen og sagde, at der lå et brev i Avnstrup. Det var fra Udlændingestyrelsen, og ifølge Savan fik hun betjenten til love, at Omaid ikke ville blive anholdt, hvis de hentede brevet.

Da de kom til Avnstrup, blev Omaid kaldt ind til samtale med politiet. Savan måtte ikke komme med. Efter 20 minutter kom hendes mand ud og sagde, at han var blevet anholdt.

»Men du lovede, sagde jeg til betjenten. Han sagde, at det var hans job«.

Savan insisterede på at komme med i fængsel, men måtte ikke, og da de kørte af sted til Sandholmlejlrens fængsel med Omaid, gråd hun. Det er første gang, hun nævner ordet gråd. Ellers har hun fortalt sin historie ledsaget af et smil, som hele tiden dukker op, lige meget hvor sørgelige begivenhederne kan forekomme. Hun tror ikke på, at man får et nemmere liv ved at græde sig til det. Også da de hentede ham, forsøgte hun at lade være.

»Jeg prøvede at være stærk, men når de tager ens elskede fra en, så græder man. Næste dag blev jeg indlagt med angst og ondt i maven. Jeg var bange for at miste barnet. Der blev jeg hentet af en veninde, der hedder Tina. Hun sagde, at jeg ikke måtte være alene, men bo hos hende i Balstrup«.

Det var på dette tidspunkt, hun skrev et brev til Socialdemokraternes formand, Helle Thorning-Schmidt. Brevet lød sådan her: »Kære Helle Jeg hedder Savan og

er 23,5 år gammel jeg har en søn på 20 mdr. og gravid. jeg skriver til dig fordi jeg har behov for din hjælp. jeg er gift med en som ikke har opholdstilladelse her i Danmark og derfor skal han udvises aflandet. Han sidder i Ellebæk fængsel nu og derefter skal udvises til Irak og der er dødsstraf for ham der i IRAK. Min lille dreng han græder altid og spøger efter sin far. Det er jo ikke hans skyld at vi skal skilts som familie. Min mand har været her i Danmark i 10 år og selv om han ikke er kriminel han er en god mand og en god far. jeg har det sygisksyg dårligt. Udlændingservice siger at han har mere tilknytning til hjemlandet. Hvordan har han tilknytning til irak når han ikke har nogen der han har jo sin familie her i Danmark og har sin kone og børnene og alle min familie er her i Danmark HVAD SKAL JEG GØR NU HJÆLP MIG. Med venlig hilsen Savan.

I et svar til Savan skriver Helle Thorning-Schmidt, at hun er ked af at høre om familiens ulykkelige situation, og at hun vil lade sagen gå videre.

Men indtil videre er der ikke kommet noget ud af henvendelsen.

Udvisningen

22. april besøgte Savan for sidste gang Sandholmlejlrens fængsel, og 23. april skulle Omaid sendes ud. En politimand hentede Savan og Yad, så de kunne sige farvel i lufthavnen.

»Vi talte sammen en time. Det skal nok gå, sagde jeg. Men jeg sagde, at han skulle tage væk fra Irak og flygte til Syrien eller Iran. Jeg sagde også, at han ikke måtte tage nordpå til sin gamle by, for hans døde kones bror arbejder der som politimand, og han vil komme efter ham «.

Derfor er Omaid ifølge Savan stadig i Bagdad, men han kan ikke komme til Iran eller Syrien, for han har ingen papirer. Han forsøger at få et pas, så han kan komme af sted.

»Selvfølgelig er jeg bange for, at der skal ske ham noget, men det nytter ikke noget. Jeg skal være stærk. Jeg skal tro på, at han kommer tilbage.«

Ministeriets svar

Savan og Amaid mener, at de danske myndigheder skiller dem ad, men Udlændingestyrelsen, Flygtningenævnet og Ministeriet for Flygtningenævnet Indvandrere og Integration har hele tiden holdt fast i, at parrets samlede tilknytning er stærkere til Irak end til Danmark.

Begege er født i Irak, begge har gået i skole i Irak, begge taler kurdiske, de har til sammen opholdt sig omkring 34 år i Irak, men kun 18 i Danmark. Omaid har ingen familie i Danmark ud over kone og barn, og selv om Savan har gået i skole i Danmark, og selv om hun er midt i frisøruddannelsen og har pæne karakterer, så har hun ikke opnået en fast tilknytning til det danske uddannelsessystem og det danske arbejdsmarked, og myndighederne tror ikke, at Omaid vil være i alvorlig fare i Irak.

Præsten Leif Bork Hansen har gentagne gange henvendt sig til ministeriet for at få dem til at genoptage sagen, men i endnu et afslag om blandt andet faremomentet skriver ministeriet 23. april.

»Det er endvidere indgået i grundlaget for ministeriets afgørelse, at ingen ved,

Jeg prøvede at være stærk, men når de tager ens elskede fra en, så græder man Savan

hvad der kan ske, hvis Omaid (efternavn udeladt red.) udvises, at Omaids tidligere kæreste blev slået ihjel af hendes egen familie, at hendes familie tilhører 'Shex', en særdeles indflydelsesrig muslimsk retning i Nordirak, at den afdøde kærestes bror er ansat i politiet i Sulaymaniyah, at ingen ved, hvad der kan ske med Omaid, hvis hans tidligere kærestes familie opdager, at han er blevet sendt tilbage til Irak, og at Omaid lider af søvnbesvær, og at han har ondt i hjertet af rædslen over truslen om at blive skilt fra sin familie i Danmark. Ministeriet finder imidlertid ikke, at dette kan føre til ændret udfald af sagen«.

Leif Bork Hansen har på parrets vegne også påberåbt sig den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, hvor der står: »Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige trykthed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder«.

Men i sit svar skriver ministeriet, at denne artikel 8 ikke »indebærer en generel og ubetinget ret til familiesammenføring, da ægtefæller efter artikel 8 ikke har en umiddelbar ret til at vælge det land, hvori de vil udføre deres familieliv«.

Politikerne

Ministeriet lægger vægt på, at der ikke i sagen er oplyst om forhold, »som bevirker, at det vil være uproportionalt at henvis Omaid dennes ægtefælle og fællesbarnet til at udøve familielivet i Irak«.

Det er nu en måned siden, Omaid blev sendt ud af landet og måtte forlade sit barn og sin gravide kone. Den radikale udlændingeordfører, Marianne Jelved, kalder sagen uheldig og urimelig, fordi man bare har sagt, at familien kan leve i Irak. Hun mener der kan sættes spørgsmålstegn ved sagen. Ikke mindst fordi Savan har permanent opholdstilladelse.

»Det er forkert, at de får besked på, at de kan tage til Irak og optage deres familieliv der. Det er faderen, der er flyttet, og Savans opholdsgrundlag er derfor et andet end flygtningens. (Hun er familiesammenført red.) Men hun er dog ud af en flygtningefamilie og derfor er spørgsmålet: Kan man bare sige, at hun skal rejse tilbage til Irak? Opfylder man menneskerettighedskonventionens artikel 8 ved at sige, at man sender en ung kvinde tilbage til det land, som hendes far er flygtet fra? Det undrer mig«.

Venstres udlændingepolitiske ordfører, Karsten Lauritzen, har sympati for familien, men mener, at afgørelsen er rigtig.

»Jeg vil vove den påstand, at det har været ret klart fra start både for hende og også for andre, der er anerkendt som flygtninge i Danmark - og i øvrigt også alle andre danske statsborgere - at hvis man gifter sig med en, der opholder sig ulovligt i et land, så løber man nogle risici. Hvis man vælger at stifte familie med en, der opholder sig på ulovligt grundlag i

Danmark, så må man også være klar over, at det, at man får et barn, ikke i sig selv legitimerer, at det her ulovlige ophold forsvinder«.

Mens Venstre og de radikale har været uenige om udlændingepolitikken siden regeringsskiftet i 2001, har Socialdemokraterne haft svært ved at finde ud af, om de skulle være enige med regeringen og Dansk Folkeparti eller med de radikale. Men for få år siden valgte man at bakke fuldtønet op bag regeringen og Dansk Folkeparti, og på det seneste har Socialistisk Folkeparti også valgt side til fordel for regler som tilknytningskravet og 24-års reglen, selv om man principielt er imod. Årsagen er, at partiet sammen med Socialdemokraterne ønsker at fremstå som et regeringsalternativ, der ikke vil slække på den danske udlændingelov.

I den konkrete sag vil udlændingeordfører hos SF Astrid Krag gerne have undersøgt, om alt er foregået fuldstændig korrekt, og hun pointerer, at hun ikke kender sagen godt nok til at kunne sige noget definitivt. Men er sagsbehandlingen i orden, mener hun, at Savan må rejse til Irak, hvis familien skal leve sammen.

»Det er også et spørgsmål om barnets tarv, jeg er ikke jurist, men for mig er det fuldstændig afgørende, at børnekonventionen bliver overholdt. Men når det er sagt, så må jeg sige, at retssikkerhed handler også om, at der er ens regler for alle, og har man fået afslag på asyl i Danmark, så har man fået afslag, fordi man ikke har noget opholdsgrundlag. Og de vidste jo godt, hvad hans status var, da de alligevel valgte at blive gravide og få et barn«.

Håbet

Forleden var Savan på vej fra Udlændingsservice til den irakiske ambassade og tilbage til Udlændingsservice igen. Der er uenighed om hendes alder, at hun ikke myndigheder mener, at hun er født i 1986. De irakiske, at hun er født i 1987. Det betyder ikke så meget for selve sagen, men der skal være enighed, før hun kan få et pas, og desuden har hun et lille håb om, at Omaid kan blive familiesammenført med hende, når hun fylder 24 år. Men som det er nu, kan hun ikke en gang besøge sin mand i Syrien, hvis det lykkes ham at komme dertil. Spørgsmålet er bare, hvad det hele nytter. Om det ikke ville være bedre at forsøge at få et fælles liv i Irak?

»Vi har ikke tilknytning til Irak. Jeg kan ikke læse og skrive kurdiske. Hvad med min søn? Skal han ikke have nogen fremtid. Hvis vi ikke havde nogen problemer, var vi ikke rejst til Danmark. Hvem vil ikke helst bo i sit hjemland? Men hvis man ikke kan det, så er det noget andet. Jeg har taget min uddannelse i Danmark ... Jeg vil sige til regeringen, at de skal ikke familier fra hinanden. De må ikke ødelægge menneskers liv. Hvad hvis Omaid tager til Sulaymaniyah, og han så bliver slået ihjel? Hvad siger de så til os? At det ikke var meningen?«

Lidt senere smiler hun igen. Det har hun gjort næsten hele tiden, mens hun har fortalt: »Dengang i folkeskolen sagde min lærer altid til mig. Du har så mange problemer, men du griner hele tiden. Det er rigtigt. Det gør jeg altid. Jeg skal også tænke på min søn«.

olav.hergel@pol.dk